

Regeringskansliet

Svar på remiss - En klimatanpassad miljöbalk för samtiden och framtiden

Bakgrund:

Regeringskansliet har skickat ut förslag till ändringar i Miljöbalken - En klimatanpassad miljöbalk för samtiden och framtiden på remiss. Utredningen utgör ett delbetänkande av den mer omfattande Klimaträttsutredningen där en särskild utredare fått i uppdrag att se över all relevant svensk lagstiftning så att det klimatpolitiska ramverket får genomslag (dir. 2019:101).

Eskilstuna kommun anser att ändringarna är av stor vikt då konsekvenserna av klimatförändringarna är mycket allvarliga och utsläppen av växthusgaser behöver minska kraftigt och tydligare omfatta även verksamheter och åtgärder som omfattas av miljöbalken.

Regeringskansliet skriver att syftet med de föreslagna ändringarna är att anpassa och förtydliga miljöbalken så att den blir ett effektivt verktyg för att bidra till att Sveriges klimatmål nås. Utredningens förslag förtydligar att klimatperspektivet ska ingå i miljöbalkens mål och ska beaktas i tillämpningen, i hela kedjan från miljökonsekvensbeskrivning till tillsyn, vilket ökar kraven på kunskap och på åtgärder för att minimera klimatförändringar. Utredningen lägger därför förslag som innebär att alla som tillämpar miljöbalken ska arbeta för att minimera klimatförändringarna.

Detta ska ske genom att:

- Det bör förtydligas att miljöbalkens portalparagraf omfattar klimat
- Principen om bästa möjliga teknik bör gälla även för växthusgaser
- Tydligare klimatperspektiv i hushållningsprincipen
- Stoppregeln bör kunna tillämpas på utsläpp av växthusgaser
- Anpassning till EU:s industriutsläppsdirektiv – krav inom EU ETS
- Klimatperspektivet bör förtydligas i beslutsunderlagen
- Omprövning och tidsbegränsning måste tillämpas effektivt
- Omprövning ska kunna undvikas genom ändringstillstånd
- Avvägning mot klimatnyttan bör föras in i miljöbalken
- Vägledningar behövs

Utredningen redovisar principiella för- och nackdelar med olika typer av styrmedel men det har inte ingått i utredningens uppdrag att analysera eller föreslå hur styrmedel vid sidan av miljöbalken skulle kunna förändras för att åstadkomma motsvarande effekt på växthusgasutsläppen och vilka konsekvenserna av sådana styrmedelsförändringar skulle bli.

Utredningens förslag bedöms påverka växthusgasutsläppen från och med 2025. Effekten på växthusgasutsläppen är mycket osäker men kan bli uppemot 1 miljon ton koldioxidekvivalenter per år 2030 och 4 miljoner ton per år 2045. Ökad substitution av fossila bränslen med förnybara bränslen och el i tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter samt energieffektiviseringsåtgärder inom energintensiv industri är de förmodade huvudåtgärderna.

Synpunkter:

- Det är positivt att miljöbalkens innehåll anpassas och förtydligas, det ger en bra inriktning för Eskilstunas pågående arbete med en ny Klimatprogram och syftet med anpassningen ligger helt i linje med det ansvar för att minska klimatpåverkan som alla måste ta. Eskilstuna kommun anser liksom utredaren att Miljöbalken har en betydande potential att styra utsläppen av växthusgaser och välkomnar förtydligandena och anpassningarna.
- Utredningens bakgrundsdel ger en utmärkt överblick av de lagar och andra styrsystem som berör olika verksamhetsutövare. Även nuläget gällande utsläpp och de utmaningar och möjligheter som finns inom olika branscher sammanfattas väl.
- Förslagen till anpassning av Miljöbalken bedöms ge tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare en tydligare riktning och synliggör den prioritering av klimatfrågan som behöver ske. Förslaget kommer att orsaka en ökad ekonomiska och administrativ börda för verksamhetsutövare och en ökad resursåtgång för den lokala tillsynsmyndigheten. Då dessa konsekvenser sätts i jämförelse med de samhällsekonomiska kostnader och risker för mänskligheten som varje ton växthusgasutsläpp orsakar så anser dock Eskilstuna kommun att förtydligandena i förslaget är nödvändiga. Eskilstuna kommun vill dock påpeka att det ökade resursbehovet som uppskattas i utredningen, minst 5 årsarbetskrafter sammanlagt för alla kommuner från 2023, troligtvis är en underskattning.
- Eskilstuna kommun vill framhålla vikten av att vägledning tas fram, detta är avgörande för att minska resursåtgången för både tillsynsmyndigheten och verksamhetsutövare, men även för att säkerställa att praxis verkligen styr mot den potential till minskad klimatpåverkan som anges i utredningen.
- Eskilstuna kommun anser att det skulle kunna uttryckas tydligare att även mindre miljöfarliga verksamheter och verksamheter inom hälsoskydd omfattas, detta i och med att portalparagrafen föreslås ändras. Även dessa kan ha en betydande påverkan på klimatet.
- De föreslagna anpassningarna i Miljöbalken bedöms vara ett bra sätt att få företag att genomföra de energieffektiviseringsåtgärder som i dag inte genomförs trots att

Postadress	Besöksadress	Telefon, växel	Mobiltelefon	E-post
Eskilstuna kommun	Stadshuset	016-710 10 00	076-855 98 76	malin.isaksson@eskilstuna.se
631 86 Eskilstuna/	Webbplats			
	Eskilstuna.se			

de är lönsamma på kort sikt. Men även för åtgärder som är lönsamma först på medellång eller lång sikt kommer att kunna krävas.

- Under framtagandet av underlag till Klimatplansprojektet framkom att den största utmaningen för Eskilstunas industrier ur klimatsynpunkt är att göra själva industriprocesserna klimatanpassade och här är det viktigt att även ekonomiska incitament till exempel i form av statliga investeringsstöd fortsatt finnas tillgängliga för att stötta i omställningen.

Postadress	Besöksadress	Telefon, växel	Mobiltelefon	E-post
Eskilstuna kommun 631 86 Eskilstuna/	Stadshuset Webbplats Eskilstuna.se	016-710 10 00	076-855 98 76	malin.isaksson@eskilstuna.se